

**Klagenemnda
for offentlige anskaffelser**

Innklagede gjennomførte en åpen anbudskonkurranse for bygningsmessige arbeider i forbindelse med oppføring av nye gjesteforskerboliger. Klagenemnda fant at innklagede ikke hadde gitt tilfredsstillende begrunnelse eller nærmere begrunnelse for valg av tilbud. Videre var kravene til forutberegnelighet og etterprøvnbarhet brutt ved at poenggivningen under tildelingskriteriet "økonomi" ikke var nærmere forklart. Innklagede hadde også brutt kravene til etterprøvnbarhet og gjennomsiktighet ved at det ikke var skrevet referat fra et møte mellom innklagede og valgte leverandør. Klagers øvrige anførsler førte ikke frem.

Klagenemndas avgjørelse 4. juli 2007 i sak 2007/30 - 10

Klager: Georg Andresen & Sønner AS

Innklaget: Universitetet i Oslo

Klagenemndas medlemmer: Jens Bugge, Kai Krüger, Bjørg Ven

Saken gjelder: Begrunnelse for tildeling og nærmere begrunnelse etter anmodning. Tilbudsevaluering. Forhandlingsforbudet. Protokollføring med referat. Etterprøvnbarhet og gjennomsiktighet. Spørsmål om avvisning.

Bakgrunn:

- (1) Universitetet i Oslo (heretter kalt innklagede) kunngjorde 3. oktober 2006 en åpen anbudskonkurranse for bygningsmessige arbeider i forbindelse med oppføring av nye gjesteforskerboliger.
- (2) Om tildelingskriterier stod det følgende i konkurransegrunnlaget:

"1.4 Tildelingskriterier

Det økonomisk mest fordelaktige tilbud vil bli valgt.

De forhold som vil bli vektlagt i vurderingen er angitt i følgende tabell, gitt som prosentdel. Oppdragsgiver vil etter beste skjønn vurdere hvert enkelt forhold i en skala fra 1 til 5.

Postadresse
Postboks 439 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse
Olav Kyrresgate 8
5014 Bergen

Tlf.: 55 59 75 00
Faks: 55 59 75 99

E-post:
postmottak@kofa.no
Nettside: www.kofa.no

<i>Vekttall</i>	<i>Kriterier</i>
40 %	<p>Økonomi</p> <p><i>Pris for beskrevet løsning.</i></p> <p><i>Pris for eventuelle alternative løsninger og opsjoner.</i></p> <p><i>Enhetspriser.</i></p> <p><i>Timepriser og påslagsfaktorer.</i></p> <p><i>Forbehold som har innvirkning på prisene.</i></p>
30 %	<p>Kvalitet</p> <p><i>Kvalitet på tilbudt utstyr og løsninger, herunder levetid, driftskostnader, funksjonalitet, utseende, etc.</i></p> <p><i>Kvalitet på eventuelle alternative løsninger og opsjoner.</i></p> <p><i>Forbehold som har innvirkning på ytelsens omfang, art eller kvalitet.</i></p> <p><i>Referanseprosjekter som er direkte sammenlignbare med herværende prosjekt.</i></p>
30 %	<p>Fremdrift og prosjektgjennomføring</p> <p><i>Tilbudt leveringstid og frist for delleveranser.</i></p> <p><i>Tilbyders plan for gjennomføring av arbeidene.</i></p> <p><i>Tilbyders organisasjon for gjennomføring av oppdraget, herunder CV for prosjektleder og sentrale medarbeidere i prosjektorganisasjonen, beskrivelse av tilgjengelige personalressurser og maskiner og utstyr som skal benyttes ved gjennomføring av oppdraget.</i></p>

”

- (3) Innen tilbudsfristens utløp 3. november 2006 var det kommet inn tilbud fra to leverandører, Georg Andresen & Sønner AS (heretter kalt klager) og Håndverksekspressen AS (heretter kalt Håndverksekspressen).
- (4) Tilbudene ble evaluert i samarbeid med et arkitektfirma, og arkitektfirmaet skrev en innstilling til valg av tilbud. Fra innstillingen datert 8. desember 2006 hitsettes:

”Økonomi

Tilbudene beløper seg etter korleksjon til kr. 10 884 821,- for HVE [Håndverksekspressen] og kr. 12 114 119,- for GAS [klager]. En forskjell på kr. 1 229 298,- eller 11,3 % i HVE's favør. (I HVE's tilbud er prisen for utomhusarbeider fra sammendraget medregnet) Alle summer eks. mva.

Enhetsprisene gjenspeiler stort sett samme forholdet mellom tilbudene som kommer fram i totalsummen, selv om det innenfor enkelte arbeider er høyeste tilbud som har de laveste enhetsprisene.

Kvalitet

Begge tilbud forholder seg konsekvent til beskrivelsen. Det er ikke tilbudt alternative løsninger eller tatt forbehold som skiller tilbudene i vesentlig grad.

På bakgrunn av de opplysninger som er gitt i tilbudene vedrørende erfaring, kapasitet og referanseprosjekter vil vi anse tilbudet fra GAS som det beste.

Det er særlig lang erfaring og gjennomføringen av et stort antall relevante prosjekter med godt resultat som bygger opp under denne vurderingen.

Det er en svakhet ved tilbudet fra HVE at de i liten grad har erfaring med oppføring av nybygg tilsvarende Duehaugveien 6b. Referansene omfatter bare rehabiliterings- og ombygningsprosjekter.

Fremdrift og prosjektgjennomføring

Begge tilbud foreslår en fremdrift med levering som ligger innenfor tilbudsgrunnlagets rammer. GAS tilbud er best vedrørende kompetanse på prosjektledelse. Dette gjelder både formell utdannelse og praktisk erfaring.

Innstilling

Vår vurdering er at GAS har levert det tilbudet som tilbyr størst kompetanse på gjennomføring og har dokumentert de beste referanser for utførelse av relevante prosjekter.

Tilbudet fra HVE er etter vårt skjønn det økonomisk mest fordelaktige for oppdragsgiver. Dette er i hht. tildelingskriteriene avgjørende for tildeling av oppdraget. Vi vil derfor innstille på at HVE som har levert laveste anbud blir invitert til kontraktsforhandlinger med sikte på kontrahering av de bygningsmessige arbeidene og utomhusarbeidene.”

- (5) Klager ble i brev av 15. desember 2006 meddelt at kontrakt var tildelt Håndverksekspressen. I meddelelsesbrevet stod det følgende:

”INNSTILLING TIL KONTRAKTSFORHANDLINGER

På vegne av tiltakshaver, UiO – Tekn. avd., vil vi herved informere om at tilbudene på bygningsmessige arbeider på ovennevnte prosjekt er evaluert i henhold til tilbudsinnbydelsens kriterier.

Resultatet av evalueringen er at man har valgt å inngå kontraktsforhandlinger med Håndverksekspressen AS som hadde det klart laveste tilbudet.”

- (6) Klager påklaget avgjørelsen ved brev av 2. januar 2007. I brevet ble det også bedt om tilbakemelding på hvordan de øvrige kriteriene var vektet (kvalitet og prosjektgjennomføring) i forhold til begge tilbudene.
- (7) Innklagede besvarte klagen ved brev datert 4. januar 2007. I brevet var arkitektens innstilling/konklusjon i brev av 8. desember 2006 inntatt.
- (8) Via sin advokat sendte klager 31. januar 2007 en ny klage til innklagede.
- (9) På bakgrunn av henvendelsen fra klager gjennomgikk innklagede evalueringen på nytt, og nedfelte evalueringen i et skjema datert 13. februar 2007.

- (10) Klagers klage ble besvart av innklagede i brev av 14. februar 2007. Fra brevet hitsettes:

”Nedenfor følger UiOs evaluering av tilbudene til Georg Andresen & Sønner AS (GAS) og Håndverksekspressen AS (HVE), som dannet grunnlag for brevene [...] til GAS.

Økonomi 40 %

HVE kom klart best ut på pris for beskrevet løsning. Forskjellen mellom de to tilbudene er på 1 229 298,- kroner eks. mva. eller 11,3 % i favør av HVE.

Tilbudene kan ikke skilles på de øvrige underkriterier i noen grad av betydning.

Kvalitet 30 %

Begge tilbud forholder seg konsekvent til beskrivelsen. Tilbudene kan ikke skilles på kvalitet på tilbudt utstyr og løsninger, herunder levetid, driftskostnader og funksjonalitet og utseende, i noen grad av betydning for evalueringen.

Leverandørene har ikke tilbudt alternative løsninger eller tatt forbehold.

HVE er relativt nytt og har ingen omfattende referanseliste. GAS tilbud kommer best ut ved vurderingen av underkriteriet referanseprosjekter. UiO har vurdert denne byggesakens karakter og omfang slik, at for denne byggesaken vil dette underkriteriet ikke ha så stor betydning.

Fremdrift og prosjektgjennomføring 30 %

Tilbudene kan ikke skilles på leveringstid, frist for delleveranser og plan for gjennomføring av arbeidene, i noen grad av betydning.

Tilbudene kan ikke skilles på personalressurser og maskiner og utstyr, i noen grad av betydning for evalueringen. GAS tilbud kommer best ut vedrørende kompetanse på prosjektledelse.

Etter en samlet vurdering av tildelingskriteriene, kom UiO til at HVEs tilbud er det mest økonomisk fordelaktige. HVE skårer klart bedre enn GAS på økonomi, nesten like godt som GAS på kvalitet, og litt dårligere enn GAS på fremdrift og prosjektgjennomføring.

Følgende matrise illustrerer evalueringen.

		HVE		GAS	
Kriterier	Vekt	Poeng	Sum	Poeng	Sum
Økonomi	40 %	5	200	3	120
Kvalitet	30 %	4,5	135	5	150
Fremdrift og prosjektgjennomføring	30 %	4	120	5	150
			455		420

”

- (11) Klagers advokat sendte den 16. februar 2007 ytterligere en klage til innklagede. Innklagede avviste klagen ved brev av 5. mars 2007.

(12) Saken ble brakt inn for klagenemnda ved brev av 12. mars 2007.

(13) I brev av 19. mars 2007 ble Håndverksekspressen innkalt til ”kontraksundertegning” 30. mars 2007. Kontrakten mellom innklagede og Håndverksekspressen ble undertegnet i dette møtet.

Anførsler:

Klagers anførsler:

Mangelfull begrunnelse

(14) Innklagede har gjennom sin begrunnelse ikke skapt tillit til at tildelingen har skjedd på en betryggende måte. Tvert i mot viser begrunnelsen at oppdragsgiver kun har vektlagt prisen. Dette er åpenbart i strid med forskrift om offentlige anskaffelser § 17-3 og kravet til forutberegnelighet i lov om offentlige anskaffelser § 5.

(15) Innklagede har heller ikke gitt en tilfredsstillende nærmere begrunnelse for valg av tilbud, slik klager ba om i brev av 2. januar 2007. Innklagede har med det også brutt forskriftens § 3-8 (4).

(16) I innklagedes brev av 14. februar 2007 er det gitt en mer utfyllende begrunnelse. Denne opplyser imidlertid ikke hvilke egenskaper de respektive tilbud har vedrørende underkriteriene, bortsett fra at de ikke skiller ”i noen grad av betydning”. Innklagede har med det fortsatt ikke oppfylt sin begrunnelsesplikt.

Tilbudsevalueringen

(17) Innklagede har ikke vurdert samtlige underkriterier. Begrunnelsen i meddelelsesbrevet av 15. desember underbygger at innklagede bare har vektlagt pris. En eventuell konstruert begrunnelse i ettertid (jf innklagedes brev av 14. februar), kan ikke avhjelpe dette.

(18) Den skjønnsutøvelsen som har vært foretatt under tilbudsevalueringen, har vært vilkårlig. Den vektingsmodellen/matrisen innklagede har benyttet kan ikke aksepteres for så vidt gjelder tildelingskriteriet ”økonomi”. Den aktuelle matrisen sikrer ikke at relevante forskjeller mellom tilbudene fremkommer, da den for det første gir innklagede et ubetinget fritt skjønn, i tillegg til at utslagene blir vilkårlig. Prisforskjellen mellom klagers og valgte leverandørs tilbud var på 11,3 %. Når klager kun får 3 poeng på kriteriet ”økonomi” gir det uforholdsmessige og vilkårlige utslag som er i strid med kravet til forutberegnelighet.

(19) For de kvalitative kriteriene må innklagedes matrise aksepteres, da karaktersetningen av slike kriterier nødvendigvis må bero på et skjønn. For disse kriteriene er imidlertid skjønnsutøvelsen vilkårlig. Klagers tilbud er langt bedre enn valgte leverandørs tilbud på kriteriene ”kvalitet” og ”fremdrift og prosjektgjennomføring”. Til tross for at innklagede har lagt til grunn at klager har dokumentert de beste referansene ved utførelse av relevante prosjekter, bedømmes klagers tilbud kun til å være 0,5 poeng bedre enn valgte leverandørs. Valgte leverandørs negative virksomhet og korrupsjonsanklager synes ikke å være vektlagt overhode. Når innklagede ikke har avvist valgte leverandør, må leverandørens negative virksomhet vektlegges betydelig.

Brudd på forhandlingsforbudet

- (20) Innklagede synes å ha gjennomført forhandlinger med valgte leverandør, jf brev av 15. desember 2006 hvor overskriften er ”Innstilling til kontraktsforhandlinger” og brev datert 4. januar 2007 hvor ordet ”kontraktsforhandling” blir gjentatt. Innklagede har med dette brutt forhandlingsforbudet i forskriftens § 16-1 (1) og kravene til likebehandling og forutberegnelighet.

Møtet mellom innklagede og Håndverksekspressen 14. desember 2006

- (21) Innklagede opplyser i sitt tilsvaer at det er avholdt møte med Håndverksekspressen 14. desember 2006, hvor Håndverksekspressen har fått anledning til å presentere sin bedrift nærmere og til å utdype forholdene omkring korrupsjonsanklagene. Innklagede har med dette brutt forhandlingsforbudet og kravene til forutberegnelighet og likebehandling. Det foreligger også et brudd på kravet til gjennomsiktighet ettersom det ikke foreligger referat/protokoll fra møtet.

Avvisning av valgte leverandør

- (22) Innklagede synes å erkjenne at det har vært tvil om hvordan Håndverksekspressens tilbud skulle bedømmes i forhold til klagers tilbud, på bakgrunn av korrupsjonsskandalen Håndverksekspressen er involvert i. Når oppdragsgiver er i tvil om hvordan et tilbud skal bedømmes, er avvisning oppdragsgivers eneste alternativ, jf forskriftens § 8-10 (1) bokstav d og § 9-1 (2) bokstav a. Tilbudet fra Håndverksekspressen skulle således vært avvist. I denne sammenheng er det et vesentlig moment at tilbyderens egenskaper er gjort til et tildelingskriterium.

Erstatning

- (23) Innklagede har begått en vesentlig saksbehandlingsfeil under tilbudsevalueringen. Dersom tildelingskriteriene hadde blitt vurdert på riktig måte, ville klager blitt tildelt kontrakt.
- (24) I tillegg foreligger det brudd på begrunnelsesplikten og forhandlingsforbudet. Klager ville ikke deltatt i konkurransen dersom selskapet hadde kjent til innklagedes gjennomføring av konkurransen.
- (25) På bakgrunn av de foreliggende saksbehandlingsfeil bes klagenemnda uttale seg om det foreligger grunnlag for erstatning for den positive kontraktsinteresse, og dersom slikt grunnlag ikke foreligger, om det er grunnlag for den negative kontraktsinteresse.

Innklagedes anførsler:

Begrunnelse

- (26) I brevene av 15. desember 2006 og 4. januar 2007 ble det påpekt hva som var de relative fordelene ved de to tilbudene, og hva som var utslagsgivende for resultatet. I brevet datert 14. februar 2007 ble det redegjort for evalueringen av hvert av tildelingskriteriene. De nevnte brevene tilfredsstiller forskriftens krav til begrunnelse.

Tilbudsevalueringen

- (27) Innklagede har vurdert samtlige tildelingskriterier, kriteriene er vurdert i samsvar med kravet til forutberegnelighet og innklagedes skjønnsutøvelse har ikke vært vilkårlig.

Forhandlingsforbudet

- (28) Innklagede har ikke brutt forhandlingsforbudet. Innklagede beklager bruken av ordet ”kontraktsforhandlinger” i brevene av 15. desember og 4. januar. Innklagedes intensjon var å formidle til klager at innklagede ville tildele kontrakt til Håndverksekspressen, og at undertegning av kontrakt ville skje på et senere tidspunkt. Innklagede har ikke gjennomført kontraktsforhandlinger med Håndverksekspressen. Kontrakten mellom innklagede og Håndverksekspressen er den samme som kontraktsforslaget i konkurransegrunnet og er basert på Håndverksekspressen innsendte tilbud av 3. november 2006.

Klagenemndas vurdering:

- (29) Klager har deltatt i konkurransen og har saklig klageinteresse, jf forskrift om klagenemnd for offentlige anskaffelser § 6. Klagen er rettidig. Anskaffelsens verdi er under EØS-terskelverdien, og anskaffelsen, som ble kunngjort før ikrafttredelse av ny forskrift 2006-04-07 1. januar 2007, følger dermed forskrift om offentlige anskaffelser av 15. juni 2001 del I og III, jf forskriftens § 2-1, jf § 2-2 (1).

Begrunnelse

- (30) Den skriftlige meddelelsen om hvem som skal tildeles kontrakt, skal inneholde en begrunnelse for valget, jf forskriftens § 17-3 (2), jf § 3-8 (3). Begrunnelsen etter § 17-3 (2) skal omtale det valgte tilbudets egenskaper, jf blant annet klagenemndas sak 2003/49 og sak 2005/8. Begrunnelsen må inneholde opplysninger som gjør at leverandørene med sikte på klage har tilstrekkelig informasjon til å vurdere om tildelingen er i samsvar med regelverket.
- (31) I meddelelsesbrevet av 15. desember 2006 fremkom det at Håndverksekspressen hadde det klart laveste tilbudet. Ut over dette var det imidlertid ikke opplyst hvordan Håndverksekspressens tilbud var evaluert i henhold til tildelingskriteriene og det var ikke sagt noe om tilbudets egenskaper ut over pris. Meddelelsesbrevet av 15. desember kan etter dette ikke sies å tilfredsstille kravet til begrunnelse i forskriftens § 17-3 (2).
- (32) Dersom en leverandør skriftlig anmoder om det, skal oppdragsgiver senest innen 15 dager gi en nærmere begrunnelse for hvorfor leverandørens tilbud ikke ble valgt, jf forskriftens § 3-8 (4). Klager ba om en nærmere begrunnelse i brev av 2. januar 2007.
- (33) Det følger av forskriftens § 3-8 (4) at denne etterfølgende begrunnelsen skal opplyse om det valgte tilbudets egenskaper og relative fordeler. Videre har klagenemnda i flere saker lagt til grunn at begrunnelsen etter § 3-8 (4) må forutsettes å skulle sammenligne mer inngående det valgte tilbudet med tilbudet til den leverandøren som anmoder om en nærmere begrunnelse, jf blant annet sakene 2003/49 og 2005/8.
- (34) Innklagedes svarbrev datert 4. januar 2007 gjenga arkitektens innstilling om at klager hadde størst kompetanse på gjennomføring og hadde dokumentert de beste referansene for utførelse av relevante prosjekter, men at Håndverksekspressen hadde levert tilbud med lavest pris og hadde det økonomisk mest fordelaktige tilbudet. Begrunnelsen viste imidlertid ikke hvordan de to tilbudene var evaluert på øvrige tildelingskriterier, henholdsvis ”kvalitet” (30%) og ”fremdrift og prosjektgjennomføring” (30 %). Klagenemnda finner at innklagedes brev av 4. januar ikke tilfredsstiller kravene til nærmere begrunnelse i forskriftens § 3-8 (4).

- (35) I et senere brev av 14. februar 2007 viste innklagede hvordan tilbudene var vurdert i henhold til alle tildelingskriterier og her var den anvendte vektingsmatrisen inntatt med poenggivning. Dette brevet kom imidlertid ca 1,5 måned etter at klager hadde anmodet om en nærmere begrunnelse, slik at forskriftens krav om nærmere begrunnelse ”senest innen 15 dager” etter anmodningen, ikke er oppfylt, jf § 3-8 (4).

Tilbudsevalueringen

- (36) Klager har for det første anført at innklagede ikke har vurdert samtlige underkriterier.
- (37) Tilbudsevalueringen fremgår av ”Innstilling til kontraktsforhandlinger” fra innklagedes rådgiver/arkitekt av 8. desember 2006. I tillegg gjennomgikk innklagede, etter klage fra klager, evalueringen på nytt og nedfelte evalueringen i et skjema datert 13. februar 2007. Disse dokumentene viser at innklagede før endelig beslutning om tildeling ble tatt, har vurdert de kunngjorte tildelingskriterier, ikke bare ”pris” under kriteriet ”økonomi”.
- (38) Videre anfører klager at den vektingsmodell/matrisen innklagede har benyttet ikke kan aksepteres for så vidt gjelder tildelingskriteriet ”økonomi”, i det matrisen gir innklagede for fritt skjønn, i tillegg til at utslagene blir vilkårlige.
- (39) Ved verdsettelsen av forskjellene mellom tilbudene, herunder karaktersetning av prisen, utøver oppdragsgiver et skjønn som normalt ikke etterprøves rettslig. Oppdragsgivers poengsetting må imidlertid sikre at relevante forskjeller mellom tilbudene gjenspeiles i de poengene tilbudene gis, jf klagenemndas sak 2005/201 premiss (42) og sak 2006/90 premiss (34).
- (40) Valgte leverandørs tilbud ble gitt full score 5 poeng på kriteriet økonomi, mens klagers tilbud som var 11,3 % dyrere ble gitt 3 poeng på dette kriteriet. Poengberegningen må etter klagenemndas syn gi uttrykk for de reelle prisforskjellene mellom tilbudene. Med innklagedes poengskala som går fra 1 til 5, vil en 11,3 % høyere pris enn det tilbudet som gis 5 poeng kunne beregnes til 88,7 % av 5 poeng dvs lik ca 4,4 poeng.
- (41) Tilbudsevalueringen er imidlertid ikke bare matematikk, jf premiss (39) over. Etter klagenemndas oppfatning fremstår likevel poengforskjellen mellom tilbudene på kriteriet ”økonomi” som større enn den reelle prisforskjellen mellom tilbudene burde tilsi. Innklagede har ikke gitt noen begrunnelse for hvorfor klagers tilbud ble trukket så vidt mye under kriteriet ”økonomi”. Klagenemnda finner at innklagede med det har brutt kravene til forutberegnelighet og etterprøvbarhet i lov om offentlige anskaffelser § 5.
- (42) I tilknytning til innklagedes tilbudsevaluering har klager endelig anført at innklagedes skjønnsutøvelse ved vurderingen av tilbudenes ”kvalitet” og ”fremdrift og prosjektgjennomføring” har vært vilkårlig.
- (43) Ved tilbudsevalueringen har oppdragsgiver et skjønn som bare i begrenset grad kan overprøves rettslig. Klagenemnda kan imidlertid prøve om evalueringen er saklig og forsvarlig og i samsvar med de grunnleggende kravene til forutberegnelighet,

likebehandling og gjennomsiktighet, samt om evalueringen er basert på riktig faktisk grunnlag.

- (44) Klagers tilbud fikk bedre uttelling enn valgte leverandørs tilbud på kriteriene "kvalitet" og "fremdrift og prosjektgjennomføring" på grunn av henholdsvis bedre referanseprosjekt og bedre kompetanse på prosjektledelse. Klagenemnda har ingen kommentar til innklagedes vurderinger på disse punktene.
- (45) Klager har påpekt at korrupsjonsklager mot valgte leverandør ikke synes å være vektlagt i tilbudsevalueringen. Korrupsjonsanklager er imidlertid forhold knyttet til leverandøren. Dette behandles dermed etter forskriftens § 15-12 (2) og inngår ikke i tilbudsevalueringen.

Forhandlingsforbudet

- (46) Det følger av forskriftens § 16-1 (1) at det ikke er tillatt å endre eller forsøke å endre tilbudene gjennom forhandlinger. Klager anfører at innklagede ved å gjennomføre "kontraktsforhandlinger" med valgte leverandør, har brutt forhandlingsforbudet.
- (47) Innklagede har benyttet ordet "kontraktsforhandlinger" i brev til klager, men hevder at intensjonen var å formidle at innklagede ville tildele kontrakt til Håndverksekspressen, og at undertegning av kontrakten ville skje på et senere tidspunkt. Klagenemnda kan ikke ut fra referatet fra "kontraktsmøte" mellom innklagede og Håndverksekspressen, samt Håndverksekspressens tilbud sammenholdt med undertegnet kontrakt, se at det er forhandlet om realiteten i tilbudet enn si gjort endringer i Håndverksekspressens tilbud i strid med forhandlingsforbudet. Som det fremgår nedenfor, gjaldt disse møtene ikke tilbudet, men den mulighet at valgte leverandør hadde gjort seg skyldig i korrupsjon. Nemnda tilføyer at innhenting av opplysninger i praksis er en naturlig fremgangsmåte når avvisningsretten etter forskriftens § 15-12 (2) d vurderes brukt av oppdragsgiver. Slik forskriftens § 15-12 (2) d er utformet, må det være adgang til å foreta avklaringer med en tilbyder før man tar standpunkt til om avvisningsretten skal brukes.

Skulle valgte leverandør vært avvist?

- (48) Forskriftens § 15-10 (1) bokstav d regulerer det forhold at det på grunn av forbehold eller på grunn av feil, uklarheter, ufullstendigheter eller lignende kan foreligge tvil om hvordan tilbudet skal bedømmes i forhold til de øvrige tilbudene. I nærværende sak var det ikke tvil om innholdet i selve tilbudet, men derimot, etter det opplyste, usikkerhet knyttet til korrupsjonsanklager mot Håndverksekspressen. Dette omfattes ikke av § 15-10 men av forskriftens § 15-12 om "forhold ved leverandøren". Denne bestemmelse legger det opp til oppdragsgiver å avgjøre om straffelløse eller dokumentasjon for alvorlige fagetsiske forsømmelser skal lede til avvisning. Disse forhold ble tatt opp med Håndverksekspressen og medførte ikke avvisning etter innklagedes vurdering. Denne vurdering utgjør ikke et brudd på forskriften.

Protokoll og referat fra møtet den 14. desember 2006

- (49) I møtet den 14. desember med Håndverkerekspressen ble det gitt en nærmere redegjørelse i forbindelse med negativ omtale/påstander i media. Den endte med at dette foretaket ble ansett verdig for oppdraget. Det foreligger imidlertid ikke referat fra dette møtet. Det som ble tatt opp under møtet må imidlertid anses som "vesentlige

forhold” i tilknytning ”*viktige beslutninger*” under anskaffelsesprosessen og skulle derfor vært protokollført med referat, jf forskriftens § 15-1 (1). At dette ble forsømt utgjør derfor et forskriftsbrudd. Det foreligger for øvrig ikke grunnlag for å anta at forskriftens forbud mot forhandlinger med tilbyder før tildeling, jf forskriftens § 16-1, er brutt.

Erstatning

(50) Klagenemnda finner ikke grunnlag for å uttale seg om vilkårene for å kreve erstatning er oppfylt, jf klagenemndsforordningen § 12.

Konklusjon:

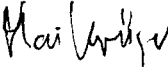
Universitetet i Oslo har brutt forskrift om offentlige anskaffelser § 17-3 (2) ved at det ikke er gitt en tilfredsstillende begrunnelse for valg av tilbud, og § 3-8 (4) ved at det ikke etter klagers anmodning i rett tid er gitt en tilfredsstillende nærmere begrunnelse for valget.

Universitetet i Oslo har brutt kravene til forutberegnelighet og etterprøvnbarhet i lov om offentlige anskaffelser § 5 ved at poenggivningen under tildelingskriteriet ”økonomi” ikke er forklart nærmere.

Universitetet i Oslo har brutt kravene til protokollføring i forskriftens § 15-1 (1) ved at det ikke er skrevet referat fra et avklaringsmøte mellom innklagede og valgte tilbyder.

For øvrig har klagers anførsler ikke ført frem.

For klagenemnda,
4. juli 2007

Kai Krüger